

ฉบับที่ 39/2564

วันที่ 28 กันยายน 2564

**ฐานะการคลังของรัฐบาลในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 - สิงหาคม 2564)**

นางสาวกุลยา ตันติเตมิท ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - สิงหาคม 2564) รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 2,144,766 ล้านบาท ในขณะที่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 2,905,931 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 675,210 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 499,342 ล้านบาท

**ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 - สิงหาคม 2564)**

หน่วย: ล้านบาท

	11 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	2,144,766	2,074,113	70,653	3.4
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	2,905,931	2,846,345	59,586	2.1
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,732,383	2,651,449	80,934	3.1
2.2 รายจ่ายปีก่อน	173,548	194,896	(21,348)	(11.0)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(761,165)	(772,232)	11,067	1.4
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	13,193	21,986	(8,793)	(40.0)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(747,972)	(750,246)	2,274	0.3
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	675,210	593,142	82,068	13.8
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(72,762)	(157,104)	84,342	53.7
8. เงินคงคลังต้นงวด	572,104	512,955	59,149	11.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	499,342	355,851	143,491	40.3

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 15 กันยายน 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดประจำเดือนสิงหาคม 2564
และในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - สิงหาคม 2564)

ในเดือนสิงหาคม 2564 รัฐบาลขาดดุลเงินสด จำนวน 12,158 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 78,224 ล้านบาท และเป็นการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 66,066 ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2564 มีจำนวน 499,342 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ฐานะการคลังเดือนสิงหาคม 2564

1.1 รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน 172,786 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 30,644 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 21.6) โดยการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากรสูงกว่าปีก่อนหน้า เป็นสำคัญ เป็นผลจากภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าและภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นหลัก

1.2 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 251,010 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 67,364 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 36.7) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 243,493 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 39.8 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 7,517 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 20.7 (ตารางที่ 1) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

1.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 203,554 ล้านบาท สูงกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 60.1 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

1.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 39,939 ล้านบาท ต่ำกว่าเดือนเดียวกันปีที่แล้ว ร้อยละ 15.0 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงมหาดไทย เบิกจ่ายต่ำกว่าช่วงเดือนเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญในเดือนนี้ ได้แก่ เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 25,381 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 23,612 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 11,193 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 9,798 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7,847 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6,413 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 5,319 ล้านบาท และงบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 5,148 ล้านบาท

ตารางที่ 1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเดือนสิงหาคม 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนสิงหาคม		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	243,493	174,169	69,324	39.8
1.1 รายจ่ายประจำ	203,554	127,159	76,395	60.1
1.2 รายจ่ายลงทุน	39,939	47,010	(7,071)	(15.0)
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	7,517	9,477	(1,960)	(20.7)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	251,010	183,646	67,364	36.7

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

1.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ณ เดือนสิงหาคม 2564 ขาดดุลจำนวน 12,158 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 78,224 ล้านบาท และการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 66,066 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สุทธิ จำนวน 61,641 ล้านบาท และเงินฝากคลังของกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานรากสุทธิ จำนวน 4,524 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน 67,400 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) เกินดุล จำนวน 55,242 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 499,342 ล้านบาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดเดือนสิงหาคม 2564

หน่วย: ล้านบาท

	เดือนสิงหาคม		เปรียบเทียบ	
	2564	2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	172,786	142,142	30,644	21.6
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	251,010	183,646	67,364	36.7
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	243,493	174,169	69,324	39.8
2.2 รายจ่ายปีก่อน	7,517	9,477	(1,960)	(20.7)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(78,224)	(41,504)	(36,720)	(88.5)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	66,066	7,282	58,784	807.2
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(12,158)	(34,222)	22,064	64.5
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	67,400	65,500	1,900	2.9
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	55,242	31,278	23,964	76.6
8. เงินคงคลังต้นงวด	444,100	324,573	119,527	36.8
9. เงินคงคลังปลายงวด	499,342	355,851	143,491	40.3

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 15 กันยายน 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. ฐานะการคลังในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563 - สิงหาคม 2564)

2.1 รายได้นำส่งคลัง รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังทั้งสิ้น จำนวน 2,144,766 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 70,653 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 3.4) โดยการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร สูงกว่าปีก่อนหน้าเป็นสำคัญ เนื่องจากในปีงบประมาณ 2563 มีการขยายเวลาการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลออกไปจนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2563 ส่งผลให้รายได้นำส่งหล่อมมาในปีงบประมาณ 2564 ประกอบกับภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าขยายตัวดีกว่าปีก่อนหน้า เนื่องจากอัตราการขยายตัวของมูลค่านำเข้าและราคาน้ำมันดิบที่สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2 รายจ่ายรัฐบาล การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 2,905,931 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน 59,586 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.1) โดยเป็นรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน 2,732,383 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 83.2 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,285,962 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 3.1 และการเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณปีก่อน จำนวน 173,548 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 11.0 (ตารางที่ 3) โดยรายจ่ายปีปัจจุบันประกอบด้วย

2.2.1 รายจ่ายประจำ จำนวน 2,372,069 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 89.9 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 2,638,679 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 0.3 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงการคลัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน และกระทรวงสาธารณสุข เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

2.2.2 รายจ่ายลงทุน จำนวน 360,314 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 55.7 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน 647,283 ล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 25.4 โดยมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด รัฐวิสาหกิจ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงสาธารณสุข เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 234,883 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน 211,419 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 196,032 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 100,586 ล้านบาท งบลงทุนของกรมทางหลวง จำนวน 85,207 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่นของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 82,037 ล้านบาท เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 81,408 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 80,843 ล้านบาท เงินอุดหนุนของประกันสังคม จำนวน 63,611 ล้านบาท งบลงทุนของกรมชลประทาน จำนวน 46,982 ล้านบาท เงินอุดหนุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 36,994 ล้านบาท และงบลงทุนของกรมทางหลวงชนบท จำนวน 35,372 ล้านบาท

ตารางที่ 3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 – สิงหาคม 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	11 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,732,383	2,651,449	80,934	3.1
1.1 รายจ่ายประจำ	2,372,069	2,364,121	7,948	0.3
1.2 รายจ่ายลงทุน	360,314	287,328	72,986	25.4
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	173,548	194,896	(21,348)	(11.0)
3. รายจ่ายรวม (1+2)	2,905,931	2,846,345	59,586	2.1

ที่มา: กรมบัญชีกลาง

2.3 ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดขาดดุล จำนวน 747,972 ล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน 761,165 ล้านบาท และเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน 13,193 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากเงินฝากคลังของเงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 สุทธิ จำนวน 59,135 ล้านบาท ทั้งนี้ มีการถอนเงินฝากคลังของภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 10 - 12 จำนวน 32,623 ล้านบาท และการถอนเงินฝากคลังของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสุทธิ จำนวน 13,190 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้กู้เงิน

เพื่อชดเชยการขาดดุลจำนวน 675,210 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุลจำนวน 72,762 ล้านบาท และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 499,342 ล้านบาท (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2564
(ตุลาคม 2563 - สิงหาคม 2564)

หน่วย: ล้านบาท

	11 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2564	ปีงบประมาณ 2563	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	2,144,766	2,074,113	70,653	3.4
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	2,905,931	2,846,345	59,586	2.1
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,732,383	2,651,449	80,934	3.1
2.2 รายจ่ายปีก่อน	173,548	194,896	(21,348)	(11.0)
3. ดุลเงินงบประมาณ	(761,165)	(772,232)	11,067	1.4
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	13,193	21,986	(8,793)	(40.0)
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(747,972)	(750,246)	2,274	0.3
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	675,210	593,142	82,068	13.8
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(72,762)	(157,104)	84,342	53.7
8. เงินคงคลังต้นงวด	572,104	512,955	59,149	11.5
9. เงินคงคลังปลายงวด	499,342	355,851	143,491	40.3

หมายเหตุ: ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ 15 กันยายน 2564

ที่มา: กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3556